

Wet zorg en dwang

Nieuwe wet over onvrijwillige zorg voor mensen met een verstandelijke beperking en mensen met een psychogeriatrische aandoening.

Informatie voor familie

Wat betekent de Wet zorg en dwang voor mijn familielid?

In deze folder geven we uitleg over de Wet zorg en dwang (Wzd). We vertellen wat deze wet voor uw familielid betekent. De Wzd gaat over onvrijwillige zorg voor mensen met een verstandelijke beperking of psychogeriatrische aandoening. Deze folder is speciaal geschreven voor familieleden.

Er zijn ook folders beschikbaar voor mensen met een verstandelijke beperking, mensen met een psychogeriatrische aandoening, voor vertegenwoordigers en professionals. U vindt deze folders op de website: www.dwangindezorg.nl

Mensen die professionele zorg en ondersteuning nodig hebben, moeten een zorgplan hebben dat door een zorgverlener is opgesteld. Dit plan beschrijft de zorg en ondersteuning voor uw familielid zo nauwkeurig mogelijk.

Een zorgplan is persoonlijk en cliëntgericht. De zorg en ondersteuning moet veilig zijn, effectief (met goed resultaat) en doelmatig (niet te duur). Ook krijgt uw familielid met dit plan, zorg en ondersteuning op het juiste moment. Het sluit aan bij wat hij of zij nodig heeft.

De zorgverleners bij ZorgAccent kennen de rechten van onze bewoners en cliënten en behandelen hen met respect.

Soms is het noodzakelijk om in het belang van de bewoner, zorg te verlenen waar hij en/of zijn vertegenwoordiger het niet mee eens zijn. Als die zorg, na het verplicht doorlopen van het stappenplan, toch wordt gegeven, spreken we van 'onvrijwillige zorg'.

In een situatie waarin onvrijwillige zorg wordt gegeven is de Wzd van toepassing. De Wzd regelt de rechten van mensen met een verstandelijke beperking of psychogeriatrische aandoening die in een verpleeghuis of woonzorglocatie wonen. De wet is ook van toepassing op mensen die zelfstandig wonen of in een kleinschalige woonvorm.

Wat is onvrijwillige zorg?

In het zorgplan staan de afspraken over de te leveren zorg en ondersteuning. Soms is het in het belang van de cliënt/bewoner noodzakelijk dat de zorgverlener zorg biedt waarmee de cliënt/bewoner en/of zijn vertegenwoordiger niet instemt. Dit noemen we onvrijwillige zorg.

Onvrijwillige zorg is dus zorg die u of uw familielid niet wil, maar die in de ogen van de zorgverleners wel noodzakelijk is. Bijvoorbeeld het verplicht innemen van bepaalde medicijnen, het laten controleren van de kamer op gevaarlijke voorwerpen of het niet zonder begeleiding naar buiten mogen. Onvrijwillige zorg kan over van alles gaan. Over verzorging, begeleiding, verpleging, maar ook over de behandeling of over hoe je iemand aanspreekt. Over hoe mensen met uw familielid omgaan en hoe uw familielid met andere mensen omgaat.

Onvrijwillige zorg mag alleen gegeven worden als er sprake is van (dreigend) ernstig nadeel voor de bewoner of zijn omgeving. En wanneer er geen minder ingrijpend alternatief kan worden gevonden.

De Wzd regelt de voorwaarden waaronder gedwongen zorg mag worden toegepast. Dit geldt ook voor de rechten van mensen met een verstandelijke beperking of psychogeriatrische aandoening.

Wanneer heeft familielid te maken met de Wet zorg en dwang?

Uw familielid krijgt te maken met de Wzd in ongewone situaties. Bijvoorbeeld als een hulpverlener vindt dat het in het belang van de bewoner noodzakelijk is om onvrijwillige zorg toe te passen. Ook als de bewoner of zijn vertegenwoordiger het hiermee oneens is. Onvrijwillige zorg mag alleen worden toegepast als anders sprake is van ernstig nadeel en als andere maatregelen niet (meer) helpen. De onvrijwillige zorg moet zo kort mogelijk duren.

Wat is ernstig nadeel?

Onvrijwillige zorg mag volgens de Wzd alleen bij uitzondering worden toegepast: als er sprake is van 'ernstig nadeel'. Onder ernstig nadeel verstaan we het volgende:

- De cliënt/bewoner brengt zichzelf of anderen in levensgevaar.
- De cliënt/bewoner brengt ernstig lichamelijk letsel toe aan zichzelf en/of anderen.
- De cliënt/bewoner brengt ernstige psychische, materiële of financiële schade toe.
- Verwaarlozing of maatschappelijk achteruitgang van de cliënt/bewoner of anderen.
- De veiligheid van de cliënt/bewoner komt in gevaar.
- De cliënt/bewoner roept met hinderlijk gedrag de agressie van anderen op.
- De algemene veiligheid van personen of goederen is in gevaar.

Zorgverantwoordelijke: zorgprofessional/ woonbegeleider

ZorgAccent is verplicht om iemand aan te stellen die verantwoordelijk is voor het schrijven, bespreken, uitvoeren en evalueren van het zorgplan. De wet noemt deze uitvoerder de zorgverantwoordelijke. In de praktijk zal dit vaak de persoonlijk begeleider of verzorgende/verpleegkundige van het team zijn. Wanneer u vragen heeft of wilt overleggen, is de zorgverantwoordelijke uw eerste aanspreekpunt.

Stappenplan Wet zorg en dwang

De Wzd heeft als uitgangspunt dat uw familielid alleen vrijwillige zorg krijgt. Onvrijwillige zorg is altijd het laatste middel om in te zetten. Wanneer er door betrokkenen geen overeenstemming wordt bereikt over het zorgplan dan moet ZorgAccent het stappenplan uit de Wzd doorlopen.

De bewoner en zijn vertegenwoordiger worden nauw betrokken bij het doorlopen van deze stappen. Daarbij is het van belang dat zij meedenken in het zoeken van alternatieven om te komen tot een juiste beslissing.

LET OP!

Het stappenplan is altijd van toepassing bij onderstaande vormen van zorg bij wilsonbekwame cliënten/bewoners. Ook als de vertegenwoordiger instemt met deze zorg en de cliënt/bewoner zich niet verzet.

- Het toedienen van medicatie die van invloed is op het gedrag of de bewegingsvrijheid. Bijvoorbeeld als de medicatie wordt voorgeschreven om een cliënt/bewoner rustig te houden.
- Beperking van de bewegingsvrijheid.
- Insluiting.

Wet zorg en dwang

In de huidige zorgverlening aan de cliënt/bewoner gaat iets niet helemaal goed in de ogen van de professionals.

Er dreigt ernstig nadeel te ontstaan voor de cliënt/bewoner. Het lijkt erop dat wat de professionals nodig vinden om te doen, tot verzet zal gaan leiden van cliënt/bewoner of diens familie.

NOODSITUATIE?

Er zijn situaties denkbaar waarin een zorgverlener, ter voorkoming van ernstig nadeel, snel moet handelen. Op het moment dat er geen tijd is om eerst het stappenplan te doorlopen is er sprake van een noodsituatie. In zo'n situatie kan de zorgverlener zich beroepen op overmacht. De zorgverlener overlegt over deze beslissing met de bij de zorg betrokken of dienstdoend arts. Zorgverlener informeert, zo mogelijk vooraf, de Wzd-functionaris, de cliënt en de vertegenwoordiger over het verlenen van onvrijwillige zorg in een onvoorziene situatie. Indien dit informeren ernstig nadeel voor de cliënt zou opleveren kan dit op een later moment gedaan worden. Het besluit moet met argumenten onderbouwd worden en vastgelegd in het zorgplan. De termijn van een noodmaatregel is niet langer dan strikt noodzakelijk, en in ieder geval niet langer dan twee weken.

1A.

De zorgverlener bespreekt met minimaal 1 andere deskundige van een andere discipline:

- Hoe groot is het risico op ernstig nadeel?
 - Wat zijn de oorzaken?
 - Zijn er alternatieven?

Raadpleeg alternatievenbundel Vilans

Alternatief gevonden.

Cliënt /bewoner en familie zijn akkoord.

Prima, afspraken in ZP beschrijven en evalueren met cliënt /bewoner/familie.

Geen alternatief gevonden?

Volg het stappenplan op de volgende pagina.

Heroverweging van het zorgplan/opname van onvrijwillige zorg in het zorgplan.

De cliënt/bewonersvertrouwenspersoon is er ook voor familie

Zowel uw familielid als de vertegenwoordiger hebben recht op ondersteuning bij vragen over onvrijwillige zorg. De cliënt/bewonersvertrouwenspersoon biedt die ondersteuning en is er bij uitstek voor u en uw familielid. Familie kan bij vragen over onvrijwillige zorg ook altijd terecht bij de zorgverantwoordelijke van het team. De cliënt/bewonersvertrouwenspersoon is onafhankelijk van de organisatie waar hij/zij de bewoner adviseert.

Heeft u als familie een vraag, een klacht of een probleem? Neem dan gerust contact op met Margreeth Rebers, cliënt/bewonersvertrouwenspersoon voor ZorgAccent. U kunt haar bereiken door te bellen of mailen naar: **06 21 38 51 22** of **m.rebers@hetlsr.nl**

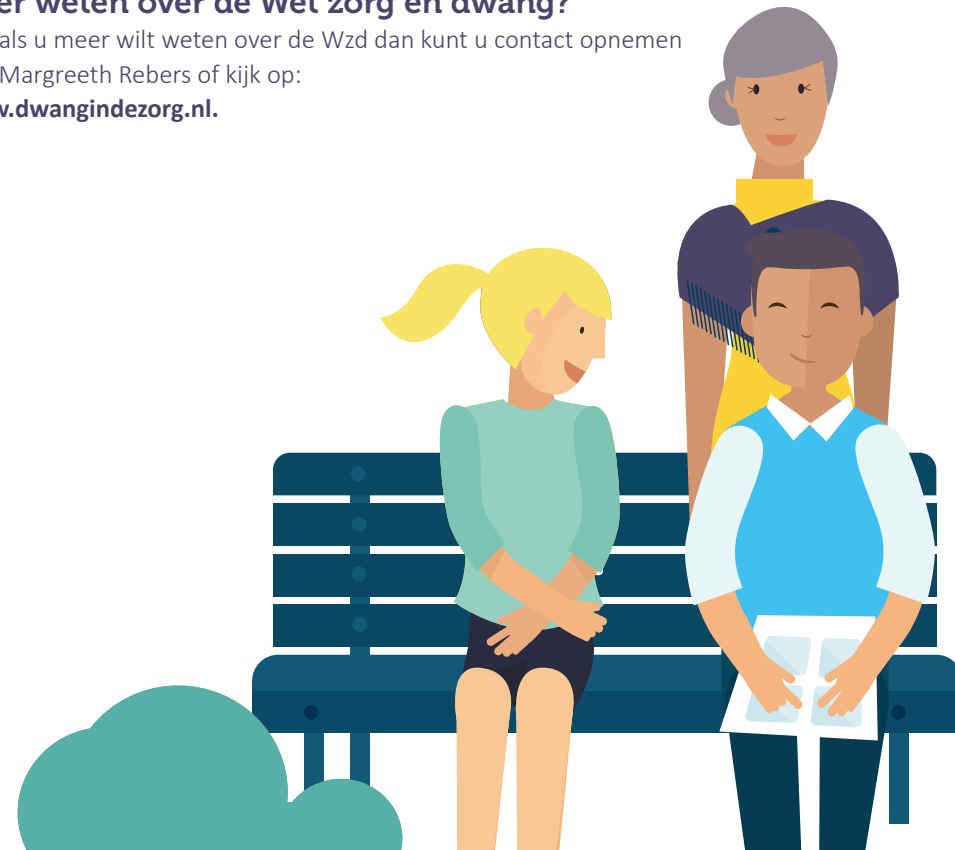
Uw vraag is bij haar welkom en veilig!

Meer informatie vindt u op de website van ZorgAccent.

<https://www.zorgaccent.nl/over-zorgaccent/klachten-en-suggesties/>

Meer weten over de Wet zorg en dwang?

Ook als u meer wilt weten over de Wzd dan kunt u contact opnemen met Margreeth Rebers of kijk op: **www.dwangindezorg.nl**

ZorgAccent denkt in mogelijkheden

ZorgAccent is een grote, krachtige en veelzijdige zorgorganisatie actief in wonen, zorg, welzijn en behandeling in Overijssel (Twente en Salland). Wij leveren zorg met respect voor uw wensen en behoeften.

ZorgAccent

Denkt in mogelijkheden

www.zorgaccent.nl

0900 0678 (24 uur bereikbaar)

*Volg ons op
Social Media*

 Hoesosaai

   Talent voor ZorgAccent

 ZorgAccent

 ZorgAccent_nl

 ZorgAccent Almelo

Deze folder is samengesteld op basis van de folder Wzd van de Rijksoverheid. 30-12-2019.

Aan de inhoud van deze tekst kunnen geen rechten verbonden worden.

